

Η νομική φύση και η λειτουργία του Ειδικού Διαχειριστικού Λογαριασμού για την καταβολή της αμοιβής των παραγωγών ηλεκτρικής ενέργειας από ΑΠΕ

Θεοδώρου Κ. Πανάγου

Δικηγόρου Δ.Ν.,

Επισκέπτη Καθηγητή στο Διεθνές Πανεπιστήμιο Ελλάδος

1. Εισαγωγή

1. Η χρήση των Ειδικών Λογαριασμών, εν γένει, εκ μέρους του εθνικού νομοθέτη, υπήρξε εξαιρετικώς ευρεία επί σειρά ετών, ως χρήσιμο, ειδικό και ευέλικτο εργαλείο για την εξυπηρέτηση ειδικών σκοπών. Οι Ειδικοί Λογαριασμοί έτυχαν, κατ' αρχάς, ευρείας χρήσης στον τομέα της Παιδείας και των Ασφαλιστικών Οργανισμών. Ήδη, με μεταπολεμικές νομοθετικές ρυθμίσεις επιδοκίμασθηκε η εισαγωγή τέτοιων λογαριασμών στις συλλογικές συμβάσεις, για την εξυπηρέτηση διαφόρων συνταξιοδοτικών παροχών¹, ενώ μεταγενέστερα² τέτοια οικονομικά «εργαλεία» χρησιμοποιήθηκαν από τα Α.Ε.Ι και τα Ερευνητικά Κέντρα προκειμένου να εξυπηρετηθούν ειδικοί σκοποί των εν λόγω οργανισμών.

2. Εσχάτως, σύσταση και διακεκριμένη τήρηση ειδικών λογαριασμών προβλέφθηκε για την εξυπηρέτηση συγκεκριμένων και ειδικών σκοπών και στον τομέα της Ενέργειας. Ειδικότερα, με τις διατάξεις της κείμενης ενεργειακής νομοθεσίας³ προβλέφθηκε η σύσταση Ειδικού Λογαριασμού, μέσω του οποίου οι αρμόδιοι διαχειριστές ανακτούν πλήρως τα ποσά που καταβάλλουν στους αντισυμβαλλομένους τους, παραγωγούς ηλεκτρικής ενέργειας από ανανεώσιμες πηγές. Στη συνέχεια, με τις διατάξεις της αυτής ως άνω νομοθεσίας⁴,

προβλέπεται η σύσταση άλλου διακεκριμένου Ειδικού Λογαριασμού για την ανάκτηση των χρεώσεων των υπηρεσιών κοινής ωφέλειας και της απόδοσης του σχετικού ανταλλάγματος στους δικαιούχους των υπηρεσιών αυτών. Τέλος, με τις διατάξεις της νομοθεσίας της Ένωσης⁵, προβλέπεται η σύσταση διακεκριμένου, επίσης, Ειδικού Λογαριασμού, στον οποίο πρέπει να συγκεντρώνονται τα τυχόν έσοδα από τον επιμερισμό των διασυνδέσεων, τα οποία, ακολουθώντας, διατίθενται σε συγκεκριμένους, και αποκλειστικώς από τη νομοθεσία αυτή, προβλεπόμενους σκοπούς.

2. Η νομική φύση των Ειδικών Λογαριασμών

3. Οι Ειδικοί Λογαριασμοί εν γένει, διέπονται, κατ' αρχήν, από νομική και διαχειριστική αυτοτέλεια και τροφοδοτούνται από το προϊόν κοινωνικών, κυρίως, πόρων⁶. Οι εν λόγω λογαριασμοί συνιστώνται (νομική αυτοτέλεια) με νομοθετικές ή κανονιστικές πράξεις, ήτοι σε κάθε περίπτωση με πολιτειακή πράξη, προκειμένου να εξυπηρετήσουν ένα συγκεκριμένο ειδικό σκοπό. Ο Ειδικός Λογαριασμός δεν διαθέτει ίδια νομική προσωπικότητα, αλλά συνιστά νομικό μόρφωμα, ήτοι μια ιδιαίτερη νομική οντότητα και αποτελεί χωριστή ομάδα περιουσίας που βρίσκεται υπό την αιγίδα και τη διαχείριση (διαχειριστική αυτοτέλεια) ενός νομικού προσώπου⁷. Ειδικότερον, ο Ειδικός Λογαριασμός συνιστά μια διακεκριμένη ομάδα περιουσίας, εντός της περιουσίας ενός νομικού προ-

1. Οι Ειδικοί αυτοί Λογαριασμοί συστάθηκαν με συμβατικό κυρίως τρόπο και, επομένως, ερείδονται επί των διατάξεων του άρθρου 361 ΑΚ.

2. Βλ. ιδίως τις διατάξεις των νόμων 706/1977, 2417/1996 και 3794/2009.

3. Άρθρο 40 του ν. 2773/1999, ήδη άρθρο 143 του ν. 4001/2011.

4. Άρθρο 55 του ν. 4001/2011, σε συνδυασμό με τις διατάξεις της § 2 του άρθρου 36 του ν. 4067/2012.

5. Βλ. § 6 του άρθρου 16 του Κανονισμού (ΕΚ) 714/2009.

6. Βλ. τη διάταξη της περίπτωσης α' του άρθρου 1 του ν. 3697/2008.

7. ΑΠ 28/2008, 9/2012, σκ. 7, ΕΣ 320/2005, σκ. ΙΙΙ, ΕφΛαμ 180/2011, σκ. ΙΙΙ.

σώπου, αποτελεί, όμως, αυτοτελή ομάδα δικαίου, επειδή ως τέτοια συνιστάται με πολιτειακή πράξη και για το λόγο αυτό διακρίνεται από τη λοιπή περιουσία του νομικού προσώπου⁸. Όταν ο Ειδικός Λογαριασμός έχει συσταθεί και λειτουργεί για την εξυπηρέτηση σκοπού δημοσίου συμφέροντος, η νομική του οντότητα συνιστά μια έννομη σχέση δημοσίου δικαίου που διέπεται, κατ' αρχάς, από κανόνες δημοσιονομικής μεταχείρισης, ανεξαρτήτως αν το νομικό πρόσωπο, στο πλαίσιο του οποίου λειτουργεί και αποτελεί αντικείμενο διαχείρισης, είναι δημόσιος φορέας που έχει συσταθεί και λειτουργεί κατά τους κανόνες του ιδιωτικού (εμπορικού) δικαίου (π.χ. ως α.ε.).

3. Ο Ειδικός Λογαριασμός του άρθρου 143 του ν. 4001/2011

(α) Γενικά

4. Με τις διατάξεις του άρθρου 143 του ν. 4001/2011, προβλέπεται ότι, η εταιρεία με την επωνυμία «Λειτουργός Αγοράς Ηλεκτρικής Ενέργειας Α.Ε.» (στο εξής «ΛΑΓΗΕ») και η εταιρεία με την επωνυμία «Διαχειριστής Εθνικού Δικτύου Διανομής Ηλεκτρικής Ενέργειας Α.Ε.» (στο εξής «ΔΕΔΔΗΕ»), ανακτούν πλήρως τα ποσά που καταβάλλουν στους αντισυμβαλλομένους παραγωγούς ηλεκτρικής ενέργειας από Ανανεώσιμες Πηγές⁹, μέσω

του ειδικού διαχειριστικού λογαριασμού, όπως αυτός συστάθηκε με τις διατάξεις του άρθρου 40 του ν. 2773/1999, τον οποίο διαχειρίζεται η ΛΑΓΗΕ. Περαιτέρω, ο νομοθέτης καθορίζει τις οικονομικές πηγές, από τις οποίες θα προέλθουν τα έσοδα του συγκεκριμένου λογαριασμού, ήτοι ο σχηματισμός της περιουσίας του¹⁰. Από τη διατύπωση, τόσο του ιδρυτικού (συστατικού) νόμου (ν. 2773/1999), όσο και του προσφάτου που επικύρωσε τη συνέχεια της λειτουργίας του συγκεκριμένου Ειδικού Λογαριασμού (ν. 4001/2011) προκύπτει ότι: α) ο Ειδικός Λογαριασμός διαθέτει, κατ' αρχάς, τη δική του νομική αυτοτέλεια, β) αποτελεί αντικείμενο διαχείρισης μόνο, εκ μέρους της ΛΑΓΗΕ, γ) έχει συσταθεί με νομοθετική (πολιτειακή) πράξη και δ) τα ποσά που περιέρχονται στο λογαριασμό αυτό, συνιστούν διακεκριμένη ομάδα περιουσίας. Τέλος, να σημειωθεί ότι, ο αυτός λογαριασμός εξυπηρετεί, τόσο τις ανάγκες που προκύπτουν από τις συμβάσεις πώλησης ηλεκτρικής ενέργειας από ΑΠΕ των σταθμών που λειτουργούν στο ηπειρωτικό Σύστημα της Χώρας, όσο και αυτών που λειτουργούν στο Δίκτυο των Μη Διασυνδεδεμένων Νησιών¹¹.

δεδεμένων Νησιών. Όσες από τις συμβάσεις αυτές έχουν συναφθεί με τη ΔΕΣΜΗΕ και ΔΕΗ αντιστοίχως, σε χρόνο προγενέστερο της έναρξης ισχύος του ν. 4001/2011, συνεχίζουν να λειτουργούν με τη ΛΑΓΗΕ και ΔΕΔΔΗΕ αντιστοίχως, ως νομίμων διαδόχων των παραπάνω φορέων.

10. Βλ. § 2 του άρθρου 143 του ν. 4001/2011. Συνοπτικώς, πρόκειται για τα ποσά που καταβάλλουν οι παραγωγοί και οι προμηθευτές στο πλαίσιο του Ημερήσιου Ενεργειακού Προγραμματισμού και της εκκαθάρισης των αποκλίσεων παραγωγής/ζήτησης, τα ποσά που καταβάλλουν οι προμηθευτές στα Μη Διασυνδεδεμένα Νησιά για την ηλεκτρική ενέργεια που απορροφάται στα συστήματα των νησιών αυτών, τα έσοδα από ειδικό τέλος μείωσης εκπομπών αερίων ρύπων, τα έσοδα που προέρχονται από τις δημοπρατήσεις των αδιάθετων δικαιωμάτων εκπομπών αερίων θερμοκηπίου και κάθε ποσό που προβλέπεται από την κείμενη νομοθεσία (όπως ποσοστό από το υπέρ ΕΡΤ εισπραττόμενο τέλος, κ.λπ.)

11. Ωστόσο, είναι πιθανό ότι, για την εύρυθμη λειτουργία του συστήματος συναλλαγών, θα θεσπισθεί διακεκριμένος Ειδικός Λογαριασμός για την ανάκτηση των ποσών που καταβάλλονται στους παραγωγούς των Μη Διασυνδεδεμένων Νησιών, ευθός με την έγκριση του σχετικού Κώδικα.

8. Βλ. Φ. Χριστοδούλου, Νομική Φύση και Οικονομική Δραστηριότητα των Ειδικών Λογαριασμών Επιστημονικής Έρευνας των ΑΕΙ, ΝοΒ 39. 92 επ., όπου αναφέρεται ότι, "η διάκριση της χωριστής ομάδας περιουσίας που συνιστά ο Ειδικός Λογαριασμός, ισχύει και εν όψει ακριβώς του ειδικού προορισμού των στοιχείων της χωριστής ομάδας, προορισμού που την καθιστά περιουσία σκοπού και επιβάλλει τη θεσπιζόμενη χωριστή διοίκηση και διαχείριση και την ιδιαίτερη δημοσιονομική μεταχείριση". Περαιτέρω, "Υφίσταται μόνο περιουσία σκοπού, της οποίας η θέσπιση ανήγαγε τον ειδικό λογαριασμό σε εκείνο που, σε άλλη ευκαιρία, ο καθηγητής Ι. Γ. Δεληγιάννης περιέγραψε ως ιδιόμορφη νομική οντότητα αυθύπαρκτης περιουσιακής ομάδας χωρίς νομική προσωπικότητα".

9. Σύμφωνα με τις διατάξεις της περίπτωσης θ' της § 2 του άρθρου 118 και η' της § 2 του άρθρου 129 του ν. 4001/2011, οι συμβάσεις πώλησης ηλεκτρικής ενέργειας που παράγεται από ΑΠΕ, συνάπτονται αντιστοίχως μεταξύ των παραγωγών και της ΛΑΓΗΕ για το Σύστημα και της ΔΕΔΔΗΕ για το Δίκτυο των Μη Διασυν-

(β) Διακεκριμένη ομάδα περιουσίας

5. Από το σύνολο της γραμματικής διατύπωσης τόσο της συστατικής, όσο και της επικυρωτικής διάταξης, αλλά και το πνεύμα του νομοθέτη, όπως αυτό εκφράζεται από το σκοπό και τη λειτουργία του (του λογαριασμού), είναι σαφές ότι, τα ποσά που περιέρχονται στον υπό εξέταση Ειδικό Λογαριασμό είναι απολύτως διακεκριμένα από τα ποσά που συνιστούν τα τακτικά έσοδα της ΛΑΓΗΕ. Τούτο, επειδή ο νομοθέτης μερίμνησε για την τροφοδοσία του συγκεκριμένου λογαριασμού με πόρους, ανεξάρτητους από αυτούς που συνιστούν τα συνήθη έσοδα του ανωτέρω νομικού προσώπου, ήτοι κυρίως από τους λεγόμενους κοινωνικούς πόρους, όπως το ειδικό τέλος μείωσης εκπομπών αερίων ρύπων κ.ά. Κατά συνέπεια, τα συγκεκριμένα ποσά συνιστούν απολύτως διακεκριμένη ομάδα περιουσίας, σε σχέση με τα λοιπά περιουσιακά στοιχεία της ΛΑΓΗΕ, ποσά τα οποία προορίζονται αποκλειστικώς, για την εξυπηρέτηση ειδικού σκοπού, ο οποίος δεν βρίσκεται, κατ'ανάγκη, στη σφαίρα των τακτικών δραστηριοτήτων ενός λειτουργού της αγοράς ηλεκτρισμού. Η θέσπιση του εν θέματι λογαριασμού, ως διακεκριμένης ομάδας περιουσίας, αποτελεί «συνειδητή» και ηθελημένη πρόθεση του νομοθέτη για λόγους, μεταξύ άλλων, και διαχειριστικής διαφάνειας, όπως εκτίθεται κατωτέρω. Η πρόθεσή του αυτή είναι εμφανής, επειδή δεν θέλησε οι συγκεκριμένοι πόροι να ενσωματώνονται στα λοιπά έσοδα του νομικού προσώπου, ανεξαρτήτως του αν ο συγκεκριμένος λογαριασμός φέρεται χωριστός στις οικονομικές του καταστάσεις, πάντως και σε κάθε περίπτωση, με υποχρεωτικούς χωριστή εγγραφή.

(γ) Ειδικός σκοπός δημοσίου συμφέροντος

6. Είναι γενικώς αποδεκτό ότι, ως δημόσια περιουσία ή πράγματα θεωρούνται τα ακίνητα ή τα ενόματα ή ασώματα κινητά αντικείμενα που είναι προορισμένα στην άμεση εξυπηρέτηση του δημοσίου συμφέροντος¹². Ακολούθως, είναι, επίσης, σαφές από τα ανωτέρω εκτεθέντα, ότι, τα ποσά που περιέρχονται στον εν θέματι Ειδικό Λο-

γαριασμό δεν προκύπτουν από τη συνήθη άσκηση της δραστηριότητας της ΛΑΓΗΕ, αλλά από έσοδα που ρητώς προβλέπονται στο νομοθετικό πλαίσιο, καταβάλλονται από συγκεκριμένο κύκλο προσώπων, ρητώς προβλεπομένων στο αυτό νομοθετικό πλαίσιο και κατατείνουν στην εξυπηρέτηση συγκεκριμένου και ειδικώς νομοθετημένου, ειδικού σκοπού. Μάλιστα, ο ειδικός αυτός σκοπός που συνίσταται στη συγκέντρωση των σχετικών ποσών και την εν συνεχεία καταβολή αυτών για την κάλυψη της αμοιβής των παραγωγών ηλεκτρικής ενέργειας από ΑΠΕ, συνιστά προφανώς λόγο δημοσίου συμφέροντος, επειδή η διείσδυση και η λειτουργία των ΑΠΕ, με κινητριακό τρόπο, προκύπτει από τη δυνατότητα που παρέχεται σχετικώς, αλλά και την απαίτηση, τόσο της ευρωπαϊκής, όσο και της εθνικής νομοθεσίας¹³. Κατά συνέπεια, η σχέση που διέπει τον Ειδικό αυτό Λογαριασμό, αναφορικά με το περιεχόμενό του, είναι, σε κάθε περίπτωση, όπως προεκτέθηκε, μια έννομη σχέση δημοσίου δικαίου που ως τέτοια εξυπηρετεί το δημόσιο συμφέρον.

(δ) Το περιεχόμενο της διαχείρισης του λογαριασμού

7. Εκτός από τη νομική του αυτοτέλεια, ο συγκεκριμένος λογαριασμός συνιστά και διακεκριμένο αντικείμενο διαχείρισης εκ μέρους της ΛΑΓΗΕ. Στην προκειμένη περίπτωση, η έννοια της διαχείρισης περιλαμβάνει τα ακόλουθα στοιχεία: Πρώτον, τη συνήθη λειτουργία της διαχείρισης, ήτοι την επιμέλεια φύλαξης του περιεχομένου του συγκεκριμένου λογαριασμού υπό το νομικό πρόσωπο της ΛΑΓΗΕ¹⁴, πράγμα που ικανοποιεί τις απαιτήσεις διαφάνειας και χρηστής διοίκησης για τη διαχείριση ποσών που προέρχονται από οικονομικές υποχρεώσεις τρίτων (καταναλωτών, λοιπών κοινωνικών πόρων κλπ.). Στη συνέχεια, η διαχείριση αναφέρεται στη συνολική κίνηση του

13. Βλ. διατάξεις της οδηγίας 2009/28/ΕΚ και ν. 3468/2006 και 3851/2010, όπως ισχύουν.

14. Υπό την παρατεθείσα έννοια, η ΛΑΓΗΕ θα μπορούσε να θεωρηθεί ότι ενεργεί και ως ανώμαλος θεματοφύλακας του συγκεκριμένου λογαριασμού, ωστόσο δεν προκύπτει από τη θεωρία και τη νομολογία ότι μια τέτοιου είδους δραστηριότητα θα μπορούσε να λάβει τη νομική μορφή της ανώμαλης παρακαταθήκης, έστω και ιδιάζουσας.

12. Βλ. Π. Δ. Δαγτόγλου, Γενικό Διοικητικό Δίκαιο, 5η έκδ., 2004, σ. 781.

λογαριασμού για την εξυπηρέτηση του σκοπού του και, τέλος, στη μέριμνα της ανανέωσης του (του λογαριασμού), οσάκις τα ποσά που είναι κατατεθειμένα σε αυτόν, δεν επαρκούν για την τήρηση των συμβατικών υποχρεώσεων της ΛΑΓΗΕ προς τους παραγωγούς ΑΠΕ. Η τελευταία αυτή λειτουργία είναι εξαιρετικώς σημαντική, συνιστά δέσμια υποχρέωση της ΛΑΓΗΕ, υπό την ιδιότητά της ως δημόσιου, πλέον, φορέα και έγκειται στη μέριμνά της να γνωστοποιεί στη ΡΑΕ τις σχετικές ανάγκες, προκειμένου η Αρχή να λαμβάνει τα προσήκοντα μέτρα.

(ε) Το περιεχόμενο του λογαριασμού, ως κρατικός πόρος

8. Κατ' ακολουθίαν, τα ποσά που περιέχονται στον εν θέματι λογαριασμό και συγκροτούν την, κατά τα ανωτέρω, διακεκριμένη ομάδα περιουσίας, συνιστούν κρατικούς πόρους και κατά τη νομολογία του ΔΕΕ¹⁵. Συγκεκριμένα, έχει παγίως πλέον κριθεί από το εν λόγω Δικαστήριο ότι, η έννοια των κρατικών πόρων περιλαμβάνει όλα τα χρηματικά μέσα, τα οποία ο δημόσιος τομέας μπορεί όντως να χρησιμοποιεί προς υποστήριξη επιχειρήσεων, χωρίς να ασκεί επιρροή το ότι τα μέσα αυτά ανήκουν ή όχι, διαρκώς, στην περιουσία του δημόσιου τομέα. Συνεπώς, έστω και αν τα εν λόγω ποσά δεν είναι διαρκώς στην κατοχή ενός λογαριασμού που εξυπηρετεί σκοπούς δημόσιου συμφέροντος και τηρείται ή αποτελεί αντικείμενο διαχείρισης εκ μέρους δημόσιου νομικού προσώπου, ήτοι τελούν υπό δημόσιο έλεγχο, αρκεί για να χαρακτηριστούν αυτά (τα ποσά), κρατικοί πόροι.

στ) Ο δημόσιος χαρακτήρας του λογαριασμού και του σκοπού της συμβατικής σχέσης

9. Όπως ήδη εκτέθηκε¹⁶, ο Ειδικός Λογαρια-

σμός που έχει συσταθεί για την ανάκτηση των ποσών που προορίζονται για την αμοιβή των παραγωγών ηλεκτρικής ενέργειας από ΑΠΕ, συνιστά χωριστή ομάδα περιουσίας εντός της περιουσίας του νομικού προσώπου, αλλά σαφώς διακεκριμένη από τη λοιπή περιουσία του. Με άλλα λόγια, δεν αποτελεί περιουσία του νομικού προσώπου της ΛΑΓΗΕ. Τα ποσά, από τα οποία αποτελείται η εν θέματι περιουσία, προορίζονται να καλύψουν συγκεκριμένες συμβατικές υποχρεώσεις της συναλλακτικώς δρώσας διοίκησης. Η ΛΑΓΗΕ δεν συνιστά «φυσικό» αντισυμβαλλόμενο του παραγωγού ηλεκτρικής ενέργειας από ΑΠΕ, αφού δεν έχει ελευθέρως επιλεγεί από αυτόν, αλλά αναγκαστικό, προβλεπόμενο από το νόμο¹⁷. Στο πρόσωπο της ΛΑΓΗΕ, ο παραγωγός συμβάλλεται με το δημόσιο κατά τρόπο υποχρεωτικό, λόγω: α) του τρόπου, με τον οποίο εντάσσονται οι ΑΠΕ στο Σύστημα και το Δίκτυο της Χώρας¹⁸ (υποχρεωτική προτεραιότητα ένταξης) και β) του συστήματος λειτουργίας του Ημερήσιου Ενεργειακού Προγραμματισμού (στο εξής «*HEIT*», mandatory pool), όπως αυτό προβλέπεται στον Κώδικα Συναλλαγών Ηλεκτρικής Ενέργειας¹⁹. Έτσι, τα ποσά που περιέχονται στον Ειδικό Λογαριασμό ανήκουν για όσο χρόνο βρίσκονται σε αυτόν, στο νομικό πρόσωπο του Κράτους, ήτοι συνιστούν κρατικούς πόρους (βλ. ανωτέρω) και πρέπει να εκπληρώσουν τον προορισμό τους, ήτοι να καταβληθούν, ως αμοιβές, στις επιχειρήσεις που παράγουν ηλεκτρική ενέργεια από ΑΠΕ, συμφώνως προς τις ειδικότερες νομοθετικές ρυθμίσεις που

17. Να σημειωθεί ότι, οι συμβάσεις πώλησης ηλεκτρικής ενέργειας από ΑΠΕ διέπονται μεν από το ιδιωτικό δικαιο, αλλά είναι κανονιστικώς οριοθετημένες, ήτοι το κείμενό τους έχει εγκριθεί με υπουργική απόφαση, δυνάμει νομοθετικής εξουσιοδότησης. Επιπροσθέτως, η ΛΑΓΗΕ είναι εκ του νόμου αντισυμβαλλόμενος προς τους παραγωγούς (προηγουμένως ήταν η ΔΕ-ΣΜΗΕ), επομένως πρόκειται περί συμβάσεων, με παρέκκλιση από τη γενική αρχή του 361 ΑΚ, λόγω του δημόσιου συμφέροντος. Συγκεκριμένα, οι παραγωγοί δεν έχουν τη διακριτική ευχέρεια της διαπραγμάτευσης των όρων των συμβάσεών τους. Είναι, συνεπώς, πρόδηλο ότι, η ΛΑΓΗΕ συμβάλλεται με σύμβαση προσχώρησης με τους παραγωγούς ΑΠΕ. Πρόκειται ουσιαστικώς για μια ιδιότητα σύμβαση.

18. Βλ. τις διατάξεις των άρθρων 9, 10, 12 και 13 του ν. 3468/2006, όπως ισχύει.

19. Βλ. άρθρο 120 του ν. 4001/2011.

15. Βλ. υπόθεση *Landbroke Racing*, C-83/1998 P, Γαλλική Δημοκρατία κατά Επιτροπής, σκ. 50, υπόθεση *Stardust*, C-482/1999, Γαλλική Δημοκρατία κατά Επιτροπής, σκέψεις 37 και 38, Προτάσεις Γενικού Εισαγγελέα P. Mengozzi, στην υπόθεση *Aluminium Delfzijl*, σκ. 102 και υπόθεση *Essent Network*, C-206/2006, *Essent Network Noord BV* κατά *Aluminium Delfzijl BV* κ.λπ., σκ. 70.

16. § 5.

προβλέπουν τη μεθοδολογία και τον τρόπο της σχετικής πληρωμής, αλλά και τους όρους των συμβάσεων πώλησης ηλεκτρικής ενέργειας²⁰.

4. Ο Λειτουργός της Αγοράς Ηλεκτρικής Ενέργειας

10. Η ΛΑΓΗΕ, ως ο μοναδικός σήμερα λειτουργός της αγοράς ηλεκτρικής ενέργειας στη Χώρα, προήλθε από τη μεταφορά των δραστηριοτήτων που αφορούν στη διαχείριση, λειτουργία, ανάπτυξη και συντήρηση του Συστήματος Μεταφοράς από τη ΔΕΣΜΗΕ Α.Ε. στη νεοϊδρυθείσα εταιρεία με την επωνυμία ΑΔΜΗΕ Α.Ε. (στο εξής «ΑΔΜΗΕ»)²¹. Παράλληλα, μεταφέρθηκαν στην ΑΔΜΗΕ και τα σχετικά περιουσιακά στοιχεία. Κύριος μέτοχος της ΛΑΓΗΕ είναι το Ελληνικό Δημόσιο που, άλλωστε, διορίζει και το διοικητικό της συμβούλιο²².

11. Κατά το ισχύον νομοθετικό πλαίσιο²³, η ΛΑΓΗΕ εφαρμόζει τους κανόνες για τη λειτουργία της Αγοράς Ηλεκτρικής Ενέργειας, κατά τις διατάξεις της κείμενης νομοθεσίας και των κατ'εξουσιοδότηση αυτής εκδιδόμενων κανονιστικών πράξεων, περιλαμβανομένου του Κώδικα Συναλλαγών Ηλεκτρικής Ενέργειας. Οι αρμοδιότητες που έχουν χορηγηθεί στη ΛΑΓΗΕ είναι, ιδίως και

μεταξύ άλλων, η διενέργεια του ΗΕΠ, η τήρηση του Μητρώου Συμμετεχόντων στην Αγορά Ηλεκτρικής Ενέργειας, η σύναψη συμβάσεων πώλησης ηλεκτρικής ενέργειας με παραγωγούς ΑΠΕ και η διενέργεια της διευθέτησης των χρηματικών συναλλαγών στο πλαίσιο της λειτουργίας του ΗΕΠ.

12. Από τη γραμματική διατύπωση του νόμου, αλλά και από το πνεύμα του νομοθέτη σαφέστατα προκύπτει ότι, η ΛΑΓΗΕ: α) έχει όλα τα χαρακτηριστικά ενός δημόσιου φορέα ή δημόσιου νομικού προσώπου²⁴ και τούτο ανεξαρτήτως με την εξωτερική νομική της μορφή, β) ενεργεί μονοπωλιακώς στο χώρο άσκησης των δραστηριοτήτων της και γ) ασκεί δραστηριότητες που σαφώς εμπίπτουν στην εξυπηρέτηση του δημοσίου συμφέροντος, αφού ουδεμία καταλείπεται αμφιβολία ότι, η λειτουργία του ΗΕΠ συνιστά άσκηση δραστηριότητας που εξυπηρετεί το δημόσιο συμφέρον. Το γεγονός ότι, η ανωτέρω δραστηριότητα συνιστά πράξη κοινής ωφέλειας και εξυπηρετεί το δημόσιο συμφέρον προκύπτει, τόσο από τη φύση και τη λειτουργία της, όσο και ευθέως από την κείμενη νομοθεσία²⁵.

5. Η πτωχευτική ικανότητα των δημοσίων νομικών προσώπων

(α) Γενικά

13. Η πτωχευτική ικανότητα των δημοσίων επιχειρήσεων ή δημοσίων νομικών προσώπων, εν γένει, αποτέλεσε αντικείμενο προβληματισμού και ανάπτυξης αντιθέτων απόψεων, στη νομική θεωρία. Οι τάσεις που εκφέρονται είναι δύο. Η πρώτη κατατείνει σε μια αυστηρή εφαρμογή της σχετικής διάταξης του Πτωχευτικού Κώδικα²⁶, σύμφωνα με την οποία, αυτά που δεν πτωχεύουν είναι τα νομικά πρόσωπα δημοσίου δικαίου, οι

20. Ο τύπος και το περιεχόμενο των εν λόγω συμβάσεων έχουν εγκριθεί με την Υ.Α. 17149/30-8-2010 (ΦΕΚ Β'1497), κατά νομοθετική εξουσιοδότηση που έχει χορηγηθεί με τις διατάξεις της § 3 του άρθρου 12 του ν. 3468/2006.

21. Κατά τα προβλεπόμενα στις διατάξεις του άρθρου 99 του ν. 4001/2011, η εταιρεία με την επωνυμία Διαχειριστής του Συστήματος Μεταφοράς Ηλεκτρικής Ενέργειας Α.Ε. (ΔΕΣΜΗΕ), ώφειλε να μεταφέρει τις συγκεκριμένες δραστηριότητες στην εταιρεία με την επωνυμία Ανεξάρτητος Διαχειριστής Μεταφοράς Ηλεκτρικής Ενέργειας Α.Ε. (ΑΔΜΗΕ) που ιδρύθηκε με τις διατάξεις των άρθρων 97 επ. του ν. 4001/2011.

22. Βλ. τις διατάξεις του άρθρου 117 του ν. 4001/2011. Στις ίδιες διατάξεις προβλέπεται ότι μετά τις επιγενόμενες μεταβολές, αναφορικά με την μεταφορά των κλάδων στην ΑΔΜΗΕ, επέρχονται οι αντίστοιχες προσαρμογές στο καταστατικό της πρώην ΔΕΣΜΗΕ (π.δ. 328/2000, ΦΕΚ Α' 268), οπότε και το νομικό πρόσωπο συνεχίζει να λειτουργεί με τις εναπομείνουσες αρμοδιότητες, καθώς και με αυτές που καθορίστηκαν με τις ανωτέρω διατάξεις.

23. Διατάξεις του άρθρου 118 του ν. 4001/2011.

24. Βλ. Επ. Σηηλιωτόπουλου, Εγχειρίδιο Διοικητικού Δικαίου, 11η εκδ., 2002, σ. 26 επ..

25. Κατά το δεύτερο εδάφιο του άρθρου 1 του ν. 4001/2011, οι δραστηριότητες της παραγωγής, προμήθειας, αγοράς, μεταφοράς και διανομής ηλεκτρικής ενέργειας είναι κοινής ωφέλειας και τελούν υπό την εποπτεία του Κράτους. Ειδικότερον, Θ. Πανάγου, Το Θεσμικό Πλαίσιο της Αγοράς Ενέργειας, 2012, σ. 1.

26. Βλ. τη διάταξη της § 2 του άρθρου 2 του ν. 3588/2007 (Πτωχευτικός Κώδικας), όπως ισχύει.

οργανισμοί τοπικής αυτοδιοίκησης και οι δημόσιοι οργανισμοί. Κατά τους υποστηρικτές της εν λόγω άποψης, η ανωτέρω διάταξη έχει επιλύσει το συγκεκριμένο πρόβλημα και πρέπει να ερμηνεύεται στενώς. Επομένως, κατά τη θέση αυτή, οι δημόσιες επιχειρήσεις που είναι περιβεβλημένες με τον εταιρικό τύπο της ανώνυμης εταιρείας, έχουν πτωχευτική ικανότητα²⁷.

(β) Η πτωχευτική ικανότητα των δημοσίων επιχειρήσεων

14. Στον αντίποδα, βρίσκεται η άποψη που αντί του οργανικού κριτηρίου λαμβάνει κυρίως υπόψη της, το σκοπό και τη λειτουργία των δημοσίων επιχειρήσεων ή εταιρειών. Κατ' αρχάς, γίνεται δεκτό από τη θεωρία ότι, οι ιδρυτικές πράξεις σύστασης ενός δημοσίου νομικού προσώπου που μέτοχος είναι το δημόσιο, θεσπίζουν τόσες πολλές εξαιρέσεις από το νομικό καθεστώς της ανώνυμης εταιρείας, ώστε η εξωτερική μορφή που δίνει ο νόμος είναι πλέον χωρίς ουσιώδη νομική σημασία²⁸. Με τον τρόπο αυτό, διακρίνεται το νομικό καθεστώς που εφαρμόζεται στις περιπτώσεις των δημοσίων εταιρειών με βάση τη λειτουργική φύση τους.

15. Υπό την ανωτέρω έννοια, θεωρείται ενδιαφέρουσα και ισχυρή η άποψη, κατά την οποία η πτώχευση δικαιολογείται μόνο σε νομικά πρόσωπα ιδιωτικού δικαίου, που λειτουργούν υπό τυπική και ουσιαστική μορφή και όχι σε νομικά πρόσωπα ιδιωτικού δικαίου που ανήκουν στο δημόσιο ή δρουν για λογαριασμό του²⁹. Κύριο επιχείρημα της άποψης αυτής είναι ότι, η δημόσια ανώνυμη εταιρεία ή άλλης μορφής δημόσια επιχείρηση δεν θα μπορούσε να θεωρηθεί εμπορική, καίτοι κατά το τυπικό σύστημα λογίζεται ως τέτοια, επειδή υφίσταται και λειτουργεί για την ε-

ξυπηρέτηση σκοπού δημοσίου συμφέροντος. Στη συνέχεια, κατά την άποψη αυτή, η οποία βρίσκεται σημαντικό έδαφος στη σφαίρα της θεωρίας του δημοσίου δικαίου, ο σκοπός της πτώχευσης μπορεί να ισχύει στις δημόσιες επιχειρήσεις, μόνο στο μέτρο που έχουν την ιδιότητα του «εμπόρου», ουσιαστικά και τυπικά, ήτοι μόνο όταν συμμετέχουν στην οικονομική ζωή της Χώρας στο επίπεδο του ιδιωτικού τομέα, της ιδιωτικής δραστηριότητας και της ελευθερίας του ανταγωνισμού³⁰.

16. Υπό το φως των ανωτέρω, θεωρείται ορθότερο ότι, τα δημόσια νομικά πρόσωπα που έχουν συσταθεί και λειτουργούν υπό τους κανόνες του ιδιωτικού (εμπορικού) δικαίου, δεν μπορεί να διαθέτουν πτωχευτική ικανότητα, ιδίως όταν ασκούν δραστηριότητες μονοπωλιακού χαρακτήρα, προς εξυπηρέτηση του δημοσίου συμφέροντος³¹. Η τυχόν περιέλευση των προσώπων αυτών σε κατάσταση πτώχευσης θα διέκοπτε την απαιτούμενη και αναγκαία συνέχεια της εκ μέρους τους υποχρέωσης διαρκούς και αδιάλειπτης παροχής δημόσιας υπηρεσίας, για την οποία τα πρόσωπα αυτά είναι εκ του νόμου προορισμένα, κατά το λειτουργικό κριτήριο³², υπηρεσία που αν δεν την προσέφεραν αυτά, θα την παρείχε, λόγω της φύσης της, το δημόσιο.

6. Η πιθανότητα πτώχευσης της ΛΑΓΗΕ

17. Κατά τα ανωτέρω αναφερόμενα, η ΛΑΓΗΕ συνιστά δημόσιο νομικό πρόσωπο, το μεγαλύτερο τμήμα της τυπικής οργάνωσης του οποίου διέπεται από τις διατάξεις του ιδιωτικού (εμπορικού) δικαίου³³, ενώ η ουσιαστική λειτουργία του από τις διατάξεις του δημοσίου δικαίου³⁴. Υπό την έν-

30. Βλ. Τάχο, ό.π., σ. 545, 546 και 547 και Διοικητικό Οικονομικό Δίκαιο, 1992, σ. 379-380.

31. Στο τομέα της αγοράς ηλεκτρικής ενέργειας ως μονοπωλιακές δραστηριότητες θεωρούνται, η μεταφορά και η διανομή ηλεκτρικής ενέργειας (φυσικά μονοπώλια), καθώς και οι παρεπόμενες αυτών πράξεις.

32. Βλ. Τάχο, ό.π., σ. 550.

33. Ακόμη και στον τρόπο λειτουργίας και συγκρότησης των οργάνων του, υφίστανται αρκετές παρεκκλίσεις από τα προβλεπόμενα αντιστοίχως στο δίκαιο των α.ε.

34. Για το διφυή χαρακτήρα των αρμοδίων διαχειριστών των υποδομών, βλ. Πανάγου, ό.π., σ. 224.

27. Βλ. Α. Κοτσίρη, Πτωχευτικό Δίκαιο, 7η έκδ., 2008, σ. 105 επ., Ευ. Περάκη, Πτωχευτικό Δίκαιο, 2η έκδ., σ. 106.

28. Βλ. Σπηλιωτόπουλο, ό.π., σ. 384.

29. Βλ. Α. Τάχο, Παρατηρήσεις στο πρόβλημα της πτώχευσης των δημοσίων επιχειρήσεων, ΕπισκΕμπΔικ 1997. 539 επ., παρ. γ (ΙΙ), με βιβλιογραφική αναφορά σε Ζ. Παπαθανασίου-Παπαϊωάννου, Άσκηση δημόσιας διοικήσεως μέσω ν.π.ι.δ., σ. 59-60, 137 και Σ. Πανταζόπουλο, Περί δημοσίων επιχειρήσεων, 1983, σ. 110, 116-117.

νοια αυτή, θεωρείται μη επιτρεπτή η περιέλευσή του σε κατάσταση πτώχευσης³⁵. Ωστόσο, μπορεί κάποιος να διερωτηθεί ποιά είναι το νόημα της πρόβλεψης στο καταστατικό της ΛΑΓΗΕ, περιλύσεως της εταιρείας, «*αν κηρυχθεί πτώχευση*»³⁶. Εκ πρώτης όψεως θεωρούμε ότι, ο συντάκτης του καταστατικού περιέλαβε τη σχετική πρόβλεψη στο καταστατικό της εν λόγω εταιρείας από προσηκουσα νομική υποχρέωση, αλλά κατά τέτοιο διατυπωτικό τρόπο που καταφανώς καταδεικνύει την αμφιβολία του για τη δυνατότητα πτώχευσης της εταιρείας! Ωστόσο, η αναφορά της σχετικής πρόβλεψης έχει σχέση και με την περίπτωση, κατά την οποία η συγκεκριμένη εταιρεία παύσει να τελεί υπό το μετοχικό έλεγχο του δημοσίου και, συνεπώς, θα έχει απωλέσει το χαρακτήρα του δημοσίου νομικού προσώπου ή έχει παύσει να επιτελεί σκοπό που εξυπηρετεί το δημόσιο συμφέρον. Στις τελευταίες αυτές περιπτώσεις, είναι προφανές ότι μεταβάλλεται ο λειτουργικός χαρακτήρας του νομικού προσώπου και από φορέας παροχής δημόσιας υπηρεσίας καθίσταται κλασική εμπορική εταιρεία, με φυσικό επακόλουθο να αποκτά πτωχευτική ικανότητα.

7. Ο Ειδικός Λογαριασμός και το περιεχόμενό του υπό ορισμένες συνθήκες

α) Δυνατότητα κατάσχεσης του περιεχομένου του ειδικού λογαριασμού

18. Όπως ανωτέρω εκτέθηκε, το περιεχόμενο του εν θέματι Ειδικού Λογαριασμού δεν αποτελεί περιουσία της ΛΑΓΗΕ και επομένως δεν μπορεί

35. Η ανησυχία της τυχόν περιέλευσης της ΛΑΓΗΕ σε κατάσταση πτώχευσης ή άλλης μορφής πάσης πληρωμών και ο σχετικός προβληματισμός, ανέκυψε σε ένα ευρύ κύκλο ενδιαφερομένων, από την παρατεταμένη αδυναμία εκ πλήρωσης εκ μέρους του συγκεκριμένου δημοσίου φορέα, των υποχρεώσεών του προς τους παραγωγούς ηλεκτρικής ενέργειας από ΑΠΕ. Ως γνωστόν, η αδυναμία αυτή προήλθε από το έλλειμμα του σχετικού Ειδικού Λογαριασμού.

36. Πρόκειται για την περίπτωση γ' του άρθρου 37 του καταστατικού της ΛΑΓΗΕ (πρώην ΔΕΣΜΗΕ), όπως έχει εγκριθεί με το π.δ. 328/2000. Να σημειωθεί ότι, ως καταστατικό της ΛΑΓΗΕ έχει θεωρηθεί το καταστατικό της πρώην ΔΕΣΜΗΕ, επειδή η διάταξη του άρθρου 117 του ν. 4001/2011 προβλέπει σχετική προσαρμογή του.

να αποτελέσει αντικείμενο κατάσχεσης εκ μέρους οιαδήποτε τυχόν δανειστή της ΛΑΓΗΕ. Στη συνέχεια, πράξη κατάσχεσης δεν μπορεί να χωρήσει και εκ μέρους δανειστή του αντισυμβαλλομένου παραγωγού ΑΠΕ, για το ποσό του περιεχομένου του Ειδικού Λογαριασμού που αντιστοιχεί σε οικονομική υποχρέωση προς τον παραγωγό αυτόν και που έχει εκχωρηθεί σε τραπεζικό φορέα, δυνάμει εκχώρησης των δικαιωμάτων της σύμβασης πώλησης ηλεκτρικής ενέργειας, στον τελευταίο, προς εξασφάλιση της αποπληρωμής χορηγηθέντος δανείου, π.χ. για την αγορά του εξοπλισμού. Τούτο διότι, με την εκχώρηση των δικαιωμάτων της σύμβασης επέρχεται εκ του νόμου αποξένωση του αντισυμβαλλομένου οφειλέτη παραγωγού από το εκχωρηθέν ποσό³⁷, με συνέπεια ο τραπεζικός φορέας να καθίσταται αδιαφιλονίκητος δικαιούχος.

β) Η τύχη του Ειδικού Λογαριασμού και του περιεχομένου του σε περίπτωση λύσης της ΛΑΓΗΕ

19. Το καταστατικό της ΛΑΓΗΕ³⁸ προβλέπει συγκεκριμένους λόγους λύσης της εταιρείας. Έτσι, η εταιρεία λύεται: α) με τη λήξη του χρόνου της διάρκειάς της, εκτός αν με απόφαση της γενικής συνέλευσης που λαμβάνεται κατά τα ειδικώς προβλεπόμενα στο καταστατικό, αποφασισθεί παράταση του χρόνου της διάρκειάς της, β) με απόφαση της γενικής συνέλευσης, κατά τα ειδικώς προβλεπόμενα στο καταστατικό, γ) αν η εταιρεία κηρυχθεί σε πτώχευση³⁹ και δ) σε περίπτωση που το σύνολο των ιδίων κεφαλαίων της εταιρείας γίνει κατώτερο του ενός δευτέρου του μετοχικού κεφαλαίου, οπότε το διοικητικό συμβούλιο υποχρεούται να συγκαλέσει τη γενική συνέλευση, εντός έξι μηνών από τη λήξη της χρήσης, προκειμένου να αποφασίσει, είτε τη λύση της εταιρείας, είτε την υιοθέτηση άλλου μέτρου.

20. Από τα ανωτέρω καθίσταται πρόδηλο ότι, ακόμη και οι περιπτώσεις λύσης της ΛΑΓΗΕ είναι συμβατές προς τη δημόσια λειτουργία της, αφού προβλέπονται ασφαλιστικές δικλίδες αποφυγής

37. Κατά τη διάταξη του άρθρου 455 ΑΚ επ., με την εκχώρηση μεταβιβάζεται σε τρίτο (εκδοχέα) η απαίτηση του δανειστή, επομένως παύει να αποτελεί δική του περιουσία και καθίσταται περιουσία του εκδοχέα.

38. Άρθρο 37 του καταστατικού, π.δ. 328/2000.

39. Βλ. ανωτέρω § 17.

της λύσης, όπως για παράδειγμα «υιοθέτησης άλλου μέτρου», πράγμα που δεν είναι συνήθης πρόβλεψη σε καταστατικά κλασικών ανωνύμων εταιρειών.

21. Από τα όσα αναπτύχθηκαν πιο πάνω⁴⁰ προκύπτει ότι, ο Ειδικός Λογαριασμός και, φυσικά, το περιεχόμενό του, δεν αποτελούν περιουσιακό στοιχείο της ΛΑΓΗΕ, αλλά του νομικού προσώπου του Κράτους που έχει αναθέσει τη διαχείρισή του στο δημόσιο φορέα ΛΑΓΗΕ, για τους λόγους που έχουν ανωτέρω διεξοδικώς εκτεθεί.

22. Επομένως, το περιουσιακό αυτό στοιχείο, δεν μπορεί σε καμιά περίπτωση να αποτελέσει, είτε αντικείμενο πτωχευτικής περιουσίας⁴¹, σε τυχόν περίπτωση εφαρμογής της πτωχευτικής διαδικασίας, είτε εκκαθάρισης, σε περίπτωση άλλως πως λύσης της ΛΑΓΗΕ. Αντίθετη άποψη, εκτός του ότι θα ήταν αντίθετη στην αρχή της χρηστής διοίκησης και της προστατευμένης εμπιστοσύνης του Κράτους, ιδίως απέναντι σε υποχρεωτικώς συναλλασσομένους με αυτό, θα παραβίαζε και θα ανέτρεπε το σύνολο του ισχύοντος νομοθετικού πλαισίου που διέπει τον τομέα των ΑΠΕ στη Χώρα μας, ενώ, προφανώς και επιπροσθέτως, οι σχετικές ενέργειες θα παραβίαζαν σημαντικές συνταγματικές αρχές και διατάξεις.

23. Κατά συνέπεια, σε περίπτωση που, παρά τα ανωτέρω εκτεθέντα, η ΛΑΓΗΕ οδηγηθεί σε κατάσταση πτώχευσης ή εκκαθάρισης, ο κύριος του περιεχομένου του συγκεκριμένου Ειδικού Λογαριασμού, ήτοι το Κράτος, οφείλει να ενεργήσει άμεσα και να θέσει το λογαριασμό αυτό υπό τη διαχείριση άλλου δημόσιου νομικού προσώπου, προκειμένου ο λογαριασμός να εξακολουθήσει να εξυπηρετεί τους λόγους δημοσίου συμφέροντος, για τους οποίους συστάθηκε. Η άμεση θεσμοθέτηση του τρόπου της συνέχισης της λειτουργίας του συγκεκριμένου λογαριασμού, εκτός του ότι συμβάλει στη συνέχιση της παροχής δημόσιας υπηρεσίας, συνιστά και θεμελιώδη δέσμια υποχρέωση του Κράτους, ως εύλογης και επιβεβλημένης πράξης «άμυνας» του, για τη διαφύλαξη της δημόσιας περιουσίας, υπό την έκτακτη κατάσταση που ενδεχομένως θα μπορούσε να περιέλθει ένα τμήμα

του, δημόσιος φορέας. Συνεπώς, ο μόνος κίνδυνος που φαίνεται ότι θα μπορούσε να υπάρξει σε μια τέτοια υπόθεση, είναι η προσωρινή καθυστέρηση της καταβολής της αμοιβής των παραγωγών ΑΠΕ, μέχρις ότου επανατακτοποιηθεί το όλο σύστημα, ενώ, εν τω μεταξύ, οι πόροι του Ειδικού Λογαριασμού θα εξακολουθούν να εισρέουν σε αυτόν από τις διάφορες νομοθετημένες πηγές.

Συμπεράσματα

Από τα ανωτέρω εκτεθέντα προκύπτει ότι:

Α) Ο Ειδικός Λογαριασμός που συστάθηκε με τις διατάξεις του άρθρου 40 του ν. 2773/1999, η λειτουργία του οποίου επικυρώθηκε με τις διατάξεις του άρθρου 143 του ν. 4001/2011: α) αποτελεί αυτοτελή ομάδα περιουσίας, εντός της περιουσίας της ΛΑΓΗΕ, υπό τη διαχείριση της οποίας τελεί, σαφώς διακεκριμένη από τη λοιπή περιουσία του νομικού προσώπου, β) η συγκεκριμένη ομάδα περιουσίας σχηματίζεται από πόρους, διαφορετικούς, από τα συνήθη έσοδα της ΛΑΓΗΕ, γ) εξυπηρετεί αποκλειστικώς ειδικό σκοπό δημοσίου συμφέροντος, αυτόν της καταβολής της αμοιβής των παραγωγών ηλεκτρικής ενέργειας από ΑΠΕ.

Β) Η ΛΑΓΗΕ ανήκει στην κατηγορία των δημοσίων νομικών προσώπων και επομένως, κατά την επικρατέστερη γνώμη, δεν έχει πτωχευτική ικανότητα.

Γ) Ακόμα και στην απίθανη περίπτωση πτώχευσης της ΛΑΓΗΕ ή άλλως πως λύσης της, το περιεχόμενο του Ειδικού Λογαριασμού δεν μπορεί να αποτελέσει αντικείμενο της πτωχευτικής της περιουσίας ή της εκκαθάρισης, αφού αυτή (η ΛΑΓΗΕ) έχει μόνο τη διαχείριση του λογαριασμού και όχι την κυριότητα των ποσών που απαρτίζουν τη σχετική περιουσία, επειδή τα τελευταία συνιστούν κρατικούς πόρους και ανήκουν στο Κράτος, μέχρις ότου μεταβιβασθούν στους δικαιούχους προς εκπλήρωση του ειδικού σκοπού του λογαριασμού.

Δ) Σε κάθε περίπτωση ανώμαλης εξέλιξης του εταιρικού βίου της ΛΑΓΗΕ, το δημόσιο οφείλει, με άμεση νομοθετική του ενέργεια, να μεριμνήσει για την υπαγωγή του συγκεκριμένου Ειδικού λογαριασμού, υπό τη διαχείριση άλλου δημόσιου νομικού προσώπου, προκειμένου να συνεχισθεί η αδιάλειπτη παροχή της συγκεκριμένης δημόσιας υπηρεσίας.

40. §§ 4-9.

41. Πτωχευτική περιουσία είναι αυτή που ανήκει στον οφειλέτη (βλ. Περάκη, ό.π., σ. 240).